

Till:
Länsstyrelsen Östergötland

2020-06-01

Svar till Länsstyrelsen Östergötland

Hej!

Vi anser att det är positivt att Länsstyrelsen fortsatt har reservatsplaner för skogsområdet vid Risten. Det är dock beklagligt och högst oansvarigt att man istället för att agera för skydd av skogarna tillmötesgått markägarna genom att tillåta avverkning. Samråden har inte fungerat eftersom Södra tagit sig friheten att föryngringsavverka utan hänsyn till befintliga naturvärden (se bilder nedan).

Fortsatta uthuggningar är planerade i kärnområdet för reservatsförslaget. Det rör sig bland annat om upptorkade torrträd av gran utan kvarvarande granbarkborrar där istället barkborrarnas naturliga fiender finns i larvstadiet i substratet. Även ett närliggande planerat naturreservat vid sjön Hövern har åter igen snitslats för avverkning av skogsbolaget Holmen. Holmen förnekar dock att en ny snitsling har gjorts och menar att de inte har någon planerad skoglig aktivitet i skogen som ingår i reservatsförslaget.

Snitslingen är gjord enligt de gränser som fanns i avverkningsanmälan A42989-2015 som omfattar en nyckelbiotop på 5 ha och resterande naturvärden i norr och söder på 3 ha. Det rör sig om en ca 140 årig talldominerad barrblandskog med lövinslag där enstaka tallar är ca 200-250 år gamla. Ett flertal rödlistade arter har hittats i skogen såsom vedsäckmossa (VU), gränsticka (NT), ullticka (NT), tallticka (NT), stor aspticka (NT) och dvärgbägarlav (NT).

Angrepp av granbarkborre bör aldrig motivera kalavverkning av skyddsvärda skogar. Vid Risten har både friska träd utan angrepp av granbarkborre och gamla torrträd avverkats i nyckelbiotopklassade grannaturskogar för att i efterhand omvandlas till en helt ny naturtyp; fröträdställningar med tall. Den långa skogliga kontinuitet som fanns i granskogarna med alla sina rödlistade arter och signalarter har abrupt brutits. Vidare har tunga maskiner kört sönder den tidigare orörda skogsmarken i nyckelbiotoperna och värdekärnorna. Det märks särskilt i de partier med sumpskog där djupa hjulspår förstört hydrologin.

En av de avverkade värdekärnorna i reservatförslaget (nr 39) vid Risten hyste mycket sällsynta arter såsom tallharticka (EN) och broktagel (EN) men även lunglav (NT), fyrflikig jordstjärna (NT), ullticka (NT) och flera andra skogliga signalarter. Årsringarna på stubbarna visade att vissa träd var ca 200 år gamla. Det är högst anmärkningsvärt att Länsstyrelsen låter skogar som dessa avverkas - i ett reservatsförslag dessutom.

Avverkningarna har även markant ökat utsattheten och vindpåverkan i det kvarvarande kärnområdet där det finns känsliga fuktskogar med skugg- och fuktberoende arter, som den, för länet och södra Sverige, sällsynta grenlaven (VU).

Avverkningarna tilläts dessutom under en mycket torr och varm period. En del av virket avverkades under den första svärmningen av granbarkborrar i maj 2018 och fick ligga länge strax intill hygget tills andra svärmningen. Vidare lockade de färska stubbarna efter avverkningen på fastigheten Höstbäck en tredje generation till området.

I Östergötland är endast [2,4 % av landarealen](#) formellt skyddad. Hur har Länsstyrelsen tänkt att 17 % skog ska kunna skyddas enligt miljömålen när de skyddsvärda skogar som finns avverkas? Länsstyrelsen har hittills inte tagit sitt miljömålsuppdrag på allvar. Det är dags att vända på den trenden. Vi uppmanar er att agera och se till att inte samma misstag begås vid sjön Hövern som i reservatsförslaget vid Risten. Fragmentera inte de värdefulla skogar som ingår i reservatsförslaget vid Hövern och godkänn inte fler avverkningar i reservatsförslaget vid Risten.

Med vänliga hälsningar,

Elin Götmark, talesperson, Skydda Skogen

Mikael Schulin, Östergötlands Skogsgrupp

Jan Brenander, ornitolog, Oskarshamns Fågelklubb

BILDER FRÅN DE AVVERKDE SKOGARNA

Hyggesbilder från reservatsförslaget vid sjön Risten. De övre bilderna visar en värdekärna som markberetts efter avverkning. Nedre bilden till höger visar körskador i en nyckelbiotop.